

[Otto Mørch.]

principdebat, vi har her, vil jeg gerne tillade mig at bringe en vurdering frem af organisationernes betydning for, skal vi sige en bedre frihedsfordeling i dette land, ikke mindst til dem, der engang ikke havde nogen videre frihed, men som har måttet tilkæmpe sig den. Det er en artikel, der er skrevet i Jyllands-Posten under rubrikken „En mening“ af den nye chef for radioavisen, hr. Jørgen Schleimann. Han siger:

„Organiseret blev den enkelte en borger, man måtte regne med.

En borger, hvis stemme på valgdagen talte lige så meget som den privilegeredes.

En borger på vej på mod ligestilling.“

Han siger videre:

„Frihedens forudsætning er solidaritet. Uden den er friheden blot den enkeltes ret til at gøre, hvad han eller hun vil. Friheden er ikke bare et individuelt anliggende. Din frihed er min begrænsning.“ Videre hedder det:

„Og solidariteten har ingen vægt, medmindre den er organiseret.“

Det vil jeg meget gerne have med i denne debat. Det står klart som en vurdering, vi også kan godkende i socialdemokratiet, og som vi mener netop har haft afgørende betydning for, at vi har fået frihedsbegrebet og fået folkestyret bedre baseret og cementeret i vores samfund.

Hjortnæs (S):

Hr. Ninn-Hansen udtrykte glæde over, at vi en gang imellem kan få lejlighed til her fra folketingets talerstol at tage nogle principielle debatter, og heri er jeg ganske enig med hr. Ninn-Hansen. Derfor vil jeg også gerne have lov til at sige, at mellem dem, der lægger mest vægt på hensynet til den enkeltes evne til at føle ansvar over for helheden, og dem, der betragter den uindskrænkede personlige frihed som det vigtigste, har der lige fra de gamle grækeres tid været en stadig strid. I en sådan århundredgammel kontrovers kan man være sikker på at der er sandhed på begge sider, og at den rigtige løsning må baseres på en tillem্পning og på et kompromis.

Det er en kendsgerning, at i de lande, hvor den demokratiske socialisme har præget udviklingen på en afgørende måde, er der fundet en fornuftig balance mellem de to

hensyn. Det viser sig dels i en indre stabilitet, baseret på en velorganiseret beslutningsstruktur, men også deri, at denne stabilitet er kombineret med en meget høj grad af hensyntagen til den personlige frihed.

Det, der specielt adskiller det danske demokrati fra andre demokratiske styreformers, er, at vi i højere grad tager hensyn til det, Hal Koch kalder demokratiets væsen, nemlig forhandling. Men forhandling forudsætter organer, som kan og har kompetence til at forhandle, og derfor skal man tage sig i agt for at gribe ind over for de regler, som har stået deres prøve, også selv om de begrænser den enkeltes frihed.

Man kan meget let slå en fornuftig og god, men alligevel hårfin balance i stykker, og jeg kan næppe tro, at det er det, man vil. Og dog kommer jeg i lidt i tvivl. Når fru Nathalie Lind påkalder sig Vinding Kruse, løber det mig koldt ned ad ryggen. Bortset fra Vinding Kruses særegne politiske placering under besættelsen, så gjorde han sig jo til talsmand for et enevældigt styre, hvor han om organisationernes rolle skriver i sin bog „Det kommende samfund“ fra 1944 — jeg citerer fra side 865:

„Da fagforeninger og arbejdsgiverforeninger fremtidig kun behøver et ringe kontorapparat, idet kampene og tovtrækningerne om løn og arbejdstid ophører og arbejdsløshedskasserne udskilles af fagforeningerne og organiseres sammen med statens arbejdsanvisningskontorer, behøver arbejderne og arbejdsgiverne kun at betale et minimalt kontingent til deres forening til udgifter ved afholdelse af møder og lignende.“

På side 867 skriver Vinding Kruse:

„Da arbejdslønninger og varepriser fremtidigt definitivt fastsættes af erhvervsretten, bliver alle strejker, lockouter og boykotninger overflødige, og da disse kampe i samfundet kun skaber uro, spild af tid, kraft og penge, forbitrer og ophidser menneskene mod hinanden og i det hele er til skade for erhvervslivet, må i fremtiden alle strejker, lockouter og alle boykotter forbydes. Deltagelse i disse kamphandlinger bliver retsstridigt og strafbart.“

Jeg er nødt til at spørge fru Nathalie Lind, om det er den filosofi, fru Nathalie Lind tilslutter sig, for så er det fremskridtspartiet og ikke socialdemokratiet, fru Nathalie